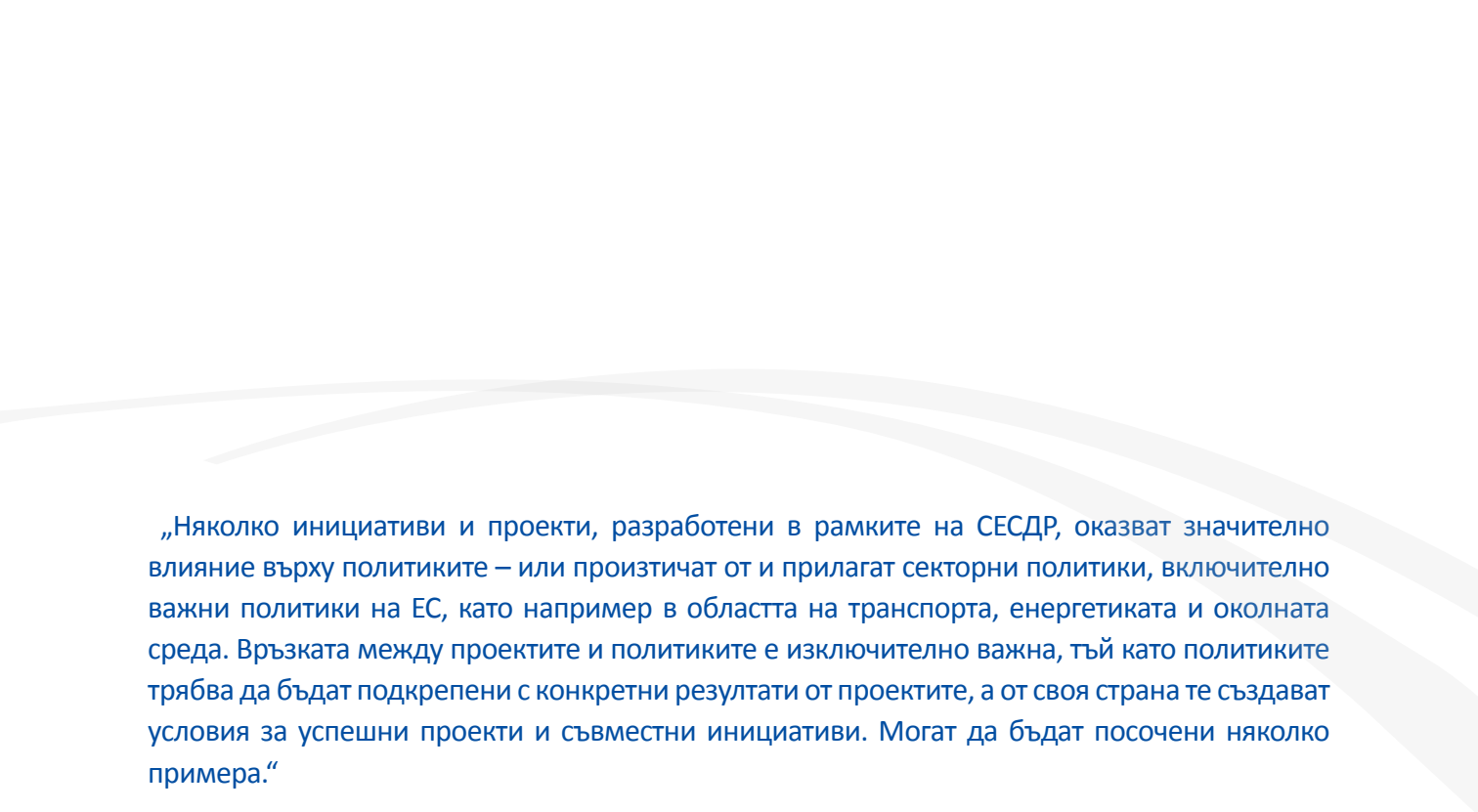

СТРАТЕГИЯ НА ЕС ЗА ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

ВИДИМО сътрудничество

„Няколко инициативи и проекти, разработени в рамките на СЕСДР, оказват значително влияние върху политиките – или произтичат от и прилагат секторни политики, включително важни политики на ЕС, като например в областта на транспорта, енергетиката и околната среда. Връзката между проектите и политиките е изключително важна, тъй като политиките трябва да бъдат подкрепени с конкретни резултати от проектите, а от своя страна те създават условия за успешни проекти и съвместни инициативи. Могат да бъдат посочени няколко примера.“

Извлечение от РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА (придружаващ документа) Доклад на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно прилагането на макрорегионалните стратегии на ЕС (2019 г.)

Germany

Czech Republic

Austria

Slovenia

Croatia

**Bosnia and
Herzegovina
Montenegro**

Съдържание

СЕСДР: Макростратегия за развитие и опазване на Дунавския регион	8
Дунавска стратегическа точка – секретариат за Дунавския регион	9
СВЪРЗВАНЕ НА РЕГИОНА – интелигентно и устойчиво	10
Мобилност и мултимодалност по вътрешните водни пътища	12
Daphne: Мрежа на дунавските пристанища	13
Железопътен, сухопътен и въздушен транспорт в региона	15
Интелигентни решения за политики за мобилност с ниски въглеродни емисии в европейските градове	16
Устойчива енергия	18
Възобновяеми ресурси за зелена енергия	19
Културата и туризмът свързват хората	21
Дунавски културен клъстер – Подкрепа за културното сътрудничество между дунавските държави	22
ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА – чиста и зелена	24
Чисти води	26
Сътрудничество за управление на речния басейн	27
Рискове за околната среда	29
Иновации за реагиране при наводнения, осъществени от и за специалисти	30
Опазване на биоразнообразието и местообитанията	32
Живот за дунавската есетра	33
ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРОСПЕРИТЕТ – интелигентен, социален и иновативен	35
Общество на знанието	37
Отлични постижения в управлението на проектите в областта на научните изследвания, социалните и технологичните иновации (Excellence-In-ReSTI)	38
Конкурентоспособност и развитие на клъстери	40
Жените в бизнеса	41
Инвестиции в хора и умения	43
Справедливи условия на труд за всички	44
УКРЕПВАНЕ НА РЕГИОНА – ефективен, стабилен и безопасен	46
Институционален капацитет и сътрудничество	48
Модели за трансгранично сътрудничество	49
По-безопасен регион	51
Борба с организираната престъпност в областта на трафика на наркотици	52

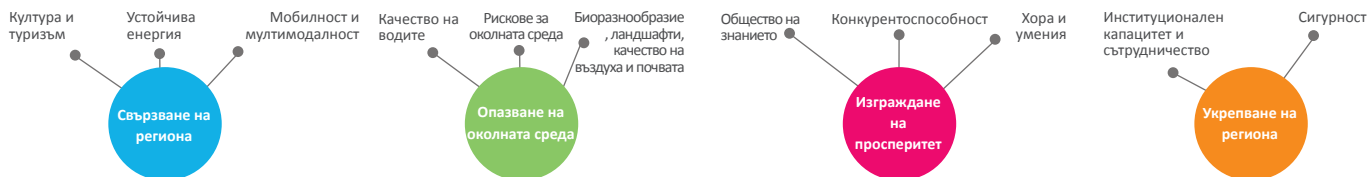
Image(s) used under license from Shutterstock.com.

СЕСДР: Макростратегия за развитие и опазване на Дунавския регион

Стратегията на ЕС за Дунавския регион (СЕСДР) е съставена с цел справяне с най-честите предизвикателства, пред които са изправени държавите членки на ЕС и другите държави, разположени в същия географски район, и които следователно се възползват от засиленото сътрудничество, което допринася за постигане на икономическо, социално и териториално сближаване. Разглежданите въпроси не могат да се решават единствено на национално ниво поради техния транснационален и стратегически характер. Стратегията създава синергии и улеснява сътрудничеството и създаването на мрежи между всички заинтересовани страни с цел по-ефективно използване на наличните ресурси.

СЕСДР обединява девет държави членки на ЕС (Австрия, България, Хърватия, Чехия, Германия, Унгария, Румъния, Словакия и Словения) и пет държави извън ЕС (Босна и Херцеговина, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и Украйна), в които живеят 115 милиона жители.

Стратегията обхваща четири основни тематични сфери: свързаност, опазване на околната среда, изграждане на просперитет и сигурност, отразени в тематични приоритетни области, координирани съвместно от определени институции в страните от СЕСДР, а именно координатори на приоритетни области.

Дунавска стратегическа точка – секретариат за Дунавския регион

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

СЕСДР се доказва като успешен начин за подобряване на интеграцията и последователното развитие на Дунавския регион.

Дунавската стратегическа точка (ДСТ) е органът, който подпомага всички заинтересовани лица, участващи в изпълнението на Стратегията. Тя насърчава сътрудничеството между заинтересованите страни и други участници (механизми за финансиране, гражданско общество, местни/регионални/национални власти), прави стратегията видима за колкото може повече хора и документираща нейната добавена стойност за държавите и хората.

ДСТ – в тясно сътрудничество с националните координатори (НК), координаторите на приоритетните области (КПО), председателството на СЕСДР и Европейската комисия – стимулира процеса на оценка и мониторинг на СЕСДР, подкрепя прилагането на стратегията и предоставя средства за изграждането на капацитета на заинтересованите страни.

От есента на 2018 г. ДСТ работи като съвместен австрийско-румънски проект (с офиси във Виена и Букурещ), финансиран от Интеррег Дунавска транснационална програма (ДТП).

допълнителни детайли:

СВЪРЗВАНЕ НА РЕГИОНА ИНТЕЛИГЕНТНО И УСТОЙЧИВО

С цел да допринесе за устойчив, приобщаващ и интелигентен растеж чрез мерки, прилагани в сферата на транспорта, енергетиката, културата и туризма, СЕСДР се фокусира върху подобряването на цялостната свързаност в региона.

Съвместните усилия на страните от Дунавския регион доведоха до значителен напредък по отношение на координацията на инфраструктурните дейности, експлоатацията на транспортните и енергийните системи, обмена на най-добри практики в областта на чистата енергия и насърчаването на дунавската култура и туризъм. Ефективното координирано планиране, финансиране и изпълнение на мерките допринесе за осъществяването на важни стъпки за преодоляване на основните затруднения, установени в региона.

В следващия раздел са представени проекти и инициативи в областта на свързаността, които се справят с тези предизвикателства, и чиито резултати допринасят за устойчивото и ефективно подобряване на свързаността в региона.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Мобилност и мултимодалност по вътрешните водни пътища

В преследване на амбициозни цели, приоритетна област 1А – Мобилност по водните пътища се концентрира върху увеличаването на транспортните превози по реката, като подобри нейната плавателност, вземайки предвид специфичните характеристики на всеки участък от Дунав и нейните плавателни притоци и установявайки ефективно управление на инфраструктурата на водните пътища.

Приоритетна област 1А се фокусира върху:

- развитие на ефективни мултимодални терминали на пристанищата по течението на Дунав и нейните плавателни притоци с цел свързване на вътрешните водни пътища с железопътен и сухопътен транспорт,
- създаване на речни информационни услуги (РИУ), които да улесняват международния обмен на данни от съществено значение,
- решаване на проблема с недостига на квалифициран персонал за речно корабоплаване,
- хармонизиране на образователните стандарти в областта на речното корабоплаване.

За да преодолее всички тези предизвикателства, приоритетна област 1А мобилизира и обединява съответните заинтересовани лица, следи развитието на съответните политики, отправя препоръки за политиките и насърчава разработването на проекти.

Приоритетна област 1А е в тясно сътрудничество с приоритетна област 11 – Сигурност, с цел намаляване на административните пречки пред плаването по Дунав, с приоритетна област 6 – Биоразнообразие, ландшафт и

качество на въздуха и почвата за изпълнение на целите на „Общата декларация за речното корабоплаване и устойчивостта на околната среда в басейна на река Дунав“, и с приоритетна област 1В за осъществяване на по-добра връзка между пристанищата и крайбрежните райони.

допълнителни детайли:

■ DAPhNE: Мрежа на дунавските пристанища

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Водният транспорт по Дунав се нуждае от модерна инфраструктура, която да доведе до икономика с по-висока конкурентоспособност и ниски въглеродни емисии в региона. По поречието на Дунав функционират 70 пристанища, но само няколко разполагат с инфраструктура, съоръжения и технологии в достатъчна степен, за да предоставят висококачествени транспортни и логистични услуги с намалено отрицателно въздействие върху околната среда.

Лошата инфраструктура за достъп, свързваща пристанищата с други основни видове транспорт (пътища и железопътни линии) и остарялата пристанищна инфра- и суперструктура, остарялото оборудване и недостатъчното поддържане на водния път са най-големите пречки. Всички структурни и бюрократични недостатъци водят до малък обем товари и понижено качество на услугите. Различното

законодателство, приложимо в региона, води до голямо разнообразие от модели на собственост и административни модели, което затруднява осъществяването и намалява броя на частните инвестиции и предоставянето на висококачествени услуги.

DAPhNE – Мрежа на дунавските пристанища е първият проект, насочен към подобряването на ефективността на дунавските пристанища с цел превръщането им в оживени икономически центрове чрез анализ на теми като пристанищно законодателство и финансиране, пристанищна администрация и управление, развитие и стратегия за пристанищата, както и създаване на мрежа от пристанища.

За да премахне различията и да осигури пълния потенциал на пристанищата по Дунав като възли за модерна, икономически ефективна логистика и

центрове за регионално развитие, DAPhNE предложи интегриран подход и определи хармонизирани решения.

Основната цел беше формулирането на препоръки за правни разпоредби, които улесняват изпълнението на пристанищната инфра- и суперструктура и помагат на пристанищата да разгърнат пълния си потенциал като екологични разпределителни центрове за мултимодален транспорт. Една от иновативните характеристики се отнася до екологичните подобрения на пристанищата по Дунав и до подготовката на бъдеща „политика за зелени пристанища“.

Пилотен проект за общата информационна система на пристанищата беше разработен и внедрен в три

пристанища по Дунав (Енс – Австрия, Братислава – Словакия и Нови Сад и Смедерево – Сърбия). Тази новаторска система оптимизира пристанищните и логистичните процеси чрез единно подаване на данни и свързване на транспортните и логистични вериги. Тя дава възможност за интелигентен и защитен обмен на информация между членовете на пристанищната общност.

Разработена е транснационална стратегия за развитие на дунавските пристанища, подкрепена от план за действие, който улеснява процеса на преход в целия регион. Създаването на „Мрежа на дунавските пристанища“, отворена за всички действащи лица в региона, разкри нови възможности за предоставяне на подходящи решения за общите предизвикателства.

Финансира се от ИНТЕРРЕГ Дунавска транснационална програма

Партньори от Австрия, Румъния, Хърватия, Унгария, България, Словакия, Сърбия, Молдова, Украйна

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Железопътен, сухопътен и въздушен транспорт в региона

Развитието на транспортната инфраструктура е от решаващо значение за насърчаване на икономическия растеж в Дунавския регион. Приоритетна област 1В – Железопътна, сухопътна и въздушна мобилност се занимава с мобилност и мултимодалност на сухопътния, железопътния и въздушния транспорт, като подкрепя по-добри и по-интелигентни връзки по отношение на опазването на околната среда и ефективността.

Инфраструктурата за мобилност в Дунавския регион следва да бъде подобрена чрез изпълнението на така наречените приоритетни проекти TEN-T, коридори за железопътни товарни превози и инвестиции в регионалната свързаност по въздух.

Предприети са действия за:

- засилване на сътрудничеството между заинтересованите страни във въздушното движение,
- осигуряване на подобряване на устойчивите градски транспортни системи,
- подобряване на регионалната и местната трансгранична инфраструктура,
- осигуряване на достъп до селските райони,
- по-нататъшно развиване на планирането на възлите за мултимодален транспорт,
- подобряване на интелигентните системи за движение чрез използване на екологични технологии, особено в градските райони.

допълнителни детайли:

Интелигентни решения за политики за мобилност с ниски въглеродни емисии в европейските градове

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Макростратегиите доказват своята значимост за планирането и изпълнението на междурегионални проекти. Замърсяването в градовете оказва въздействие отвъд държавните граници. Подобряването на условията в градския транспорт е едно от предизвикателствата, с които трябва да се справят европейските градове. Въпреки въведените ограничителни правила в европейския градски транспорт, особено в центровете на градовете, има спешна нужда от търсене на нови функционални решения в градските райони.

SOLEZ (solutions for low emission zones), решения за зони с ниски въглеродни емисии) предлага новаторски подход: в осем града е поощрен диалогът между местната администрация, жителите, туристите и частните транспортни

компании с цел да се определят и разработят мерки за мобилност с ниски въглеродни емисии – интелигентни услуги и продукти – подобряващи качеството на градския транспорт. Следователно чрез повишаване на осведомеността относно общите проблеми на градската мобилност, SOLEZ създаде основата, върху която заинтересованите страни да разработят съвместно стратегия за градска мобилност с ниски въглеродни емисии и съответните планове за действие.

Бяха изпълнени различни пилотни действия:

- интелигентни решения за паркиране в Бърно (Чехия), Гданск (Полша), Жилина (Словакия), Виченца (Италия) и Дубровник (Хърватия),

- услуги с добавена стойност в Торино (Италия), Грац (Австрия), Гданск (Полша), Виченца (Италия), Шарвар (Унгария),
- планиране на електрификацията на градския автобусен транспорт в Дубровник (Хърватия) и Жилина (Словакия).

Например в Бърно (Чехия) е разработено пилотно действие за справяне с проблема с паркирането в града. Тъй като автобусните линии са недостатъчни за пътуващите до Бърно, хората паркират автомобилите си на железопътните гари в близост до града. Въпреки наличието на паркинги в общините от функционалната градска зона на Бърно, беше необходим системен подход и стандартизация на решението Park & Ride. Разработено е софтуерно приложение за отчитане на потока на движение, за да се гарантира комбинация от датчиците за поток на движението и датчиците за калибриране на заетостта на паркингите. Това приложение предоставя информация за заетостта на паркингите и помага на пътуващите да сравнят времето за пътуване с автомобил и влак и да вземат най-доброто решение.

SOLEZ допринася за гарантиране на устойчиви градски транспортни системи и мобилност. Той разработва също Интелигентни системи за движение с помощта на екологични технологии в съответствие с работните модели, предложени в приоритетна област 10, градска платформа за Дунавския регион.

Финансира се от ИНТЕРРЕГ Програма за Централна Европа

Партньори от Австрия, Хърватия, Чешка република, Унгария, Италия, Полша, Словакия

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

Устойчива енергия

Това, което трябва да създадем за следващите поколения, е устойчиво бъдеще. Живеем във време на велик технологичен напредък, който обаче се нуждае от много ресурси. Цивилизациите се развиват, условията на живот се подобряват, но на каква цена?

По-голямата част от енергията, която използваме, се произвежда от изкопаеми горива, които замърсяват силно нашия регион. Това трябва да бъде намалено доколкото е възможно и в Дунавския регион, като се насърчава използването на устойчива енергия.

Приоритетна област 2 – Устойчива енергия следва подход в три насоки:

- осигуряване на координацията на регионалните енергийни политики с оглед използване на пълния потенциал на интегрирания енергиен пазар,
- играе важна роля за интегрирането на енергийните пазари на страните извън ЕС и ги подкрепя при прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на енергетиката,
- подкрепяне на авангардни технологични разработки, насочени към повишаване на енергийната ефективност на региона и увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници.

Image(s) Denube Transnational Programme_ DARLINGe

допълнителни детайли:

Възобновяеми ресурси за зелена енергия

Photo credit: Danube Transnational Programme, the DARLINGe project

Промените в климата и управлението на енергийните доставки са предизвикателства в световен мащаб. Следователно страните трябва да се ориентират към възобновяеми ресурси като вятър, вода, слънчева светлина и топлина, растителни въглеhidрати или геотермални води, които могат да задоволят нашите енергийни потребности.

В Дунавския регион, една от причините за замърсяване е масовото използване на изкопаеми горива в отоплителния сектор, което го прави основен потребител на енергия: само битовото отопление и топла вода представляват близо 80% от общото потребление на енергия в Европа. В държавите от СЕСДР се използват предимно изкопаеми горива (газ, въглища) за отопление. Изгарянето на изкопаеми горива влияе пряко върху здравето на хората. Това допринася значително за емисиите на парникови газове, които засилват неблагоприятните тенденции в изменението на

климата, като правят енергийната сигурност на тези страни уязвима и зависима от доставките на вносни ресурси.

Дунавският регион е богат на термални извори – алтернативен възобновяем източник на енергия. Той е широко достъпен, тъй като подземната топлина е навсякъде. Тъй като е източник на енергия с минимална консумация, тя осигурява непрекъснато подаване с предвидима производителност, независимо от атмосферните условия, и притежава огромен неизползван потенциал, който също може да стимулира икономиката.

Проектът DARLINGe (Danube Region Leading Geothermal Energy, Дунавският регион – лидер в геотермалната енергия) е разработен с цел балансиране на енергийния микс чрез увеличаване на устойчивото и енергийно ефективно използване на дълбоки геотермални води в отоплителния

сектор. Най-важният резултат от DARLINGe е разработването на съвместна транснационална стратегия за усвояване на геотермалното отопление и охлаждане в Дунавския регион. Тъй като няма такава стратегия на равнище ЕС, Транснационалната стратегия за геотермалната енергия на Дунавския регион е съществена стъпка към превръщането на региона в икономика с ниски въглеродни емисии.

Проектът следва подход за възобновяеми технологии за отопление. По този начин, геотермалните отоплителни системи могат да намалят използването на изкопаеми горива, като предоставят реална възможност за намаляване на въглеродните емисии в отоплителния сектор.

Екипът на DARLINGe картографира богатите дълбоки геотермални енергийни ресурси и топлинните нужди, които трябва да бъдат удовлетворени, в централната и югоизточната част на Дунавския регион, която обхваща южната част на Унгария, североизточната част на Словения, северната част на Хърватия, северните части на Босна и Херцеговина, северната част на Сърбия и западната част на Румъния – общо около 95 000 км².

Научни решения и инструменти за управление са предоставени на лицата, вземащи решения на местно, регионално и национално равнище, за отговорно управление на околната среда.

Финансира се от ИНТЕРРЕГ Дунавска транснационална програма

Партньори от Унгария, Словения, Хърватия, Румъния, Сърбия, Босна и Херцеговина

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

Културата и туризмът свързват хората

Тъй като Дунавският регион предлага огромно разнообразие от историческо наследство, култури, народности, религии, общества и държави, приоритетна област 3 – Култура, туризъм и контакти между хората определя връзките, които ще насърчават бъдещото сътрудничество.

Теми като развитие на туризма, културно наследство и межкултурен диалог обикновено са взаимосвързани и се възползват от интегрирания подход, който СЕСДР предлага. Затова целта на тази тематична област е съхраняването и популяризирането на културно-историческото наследство на Дунавския регион.

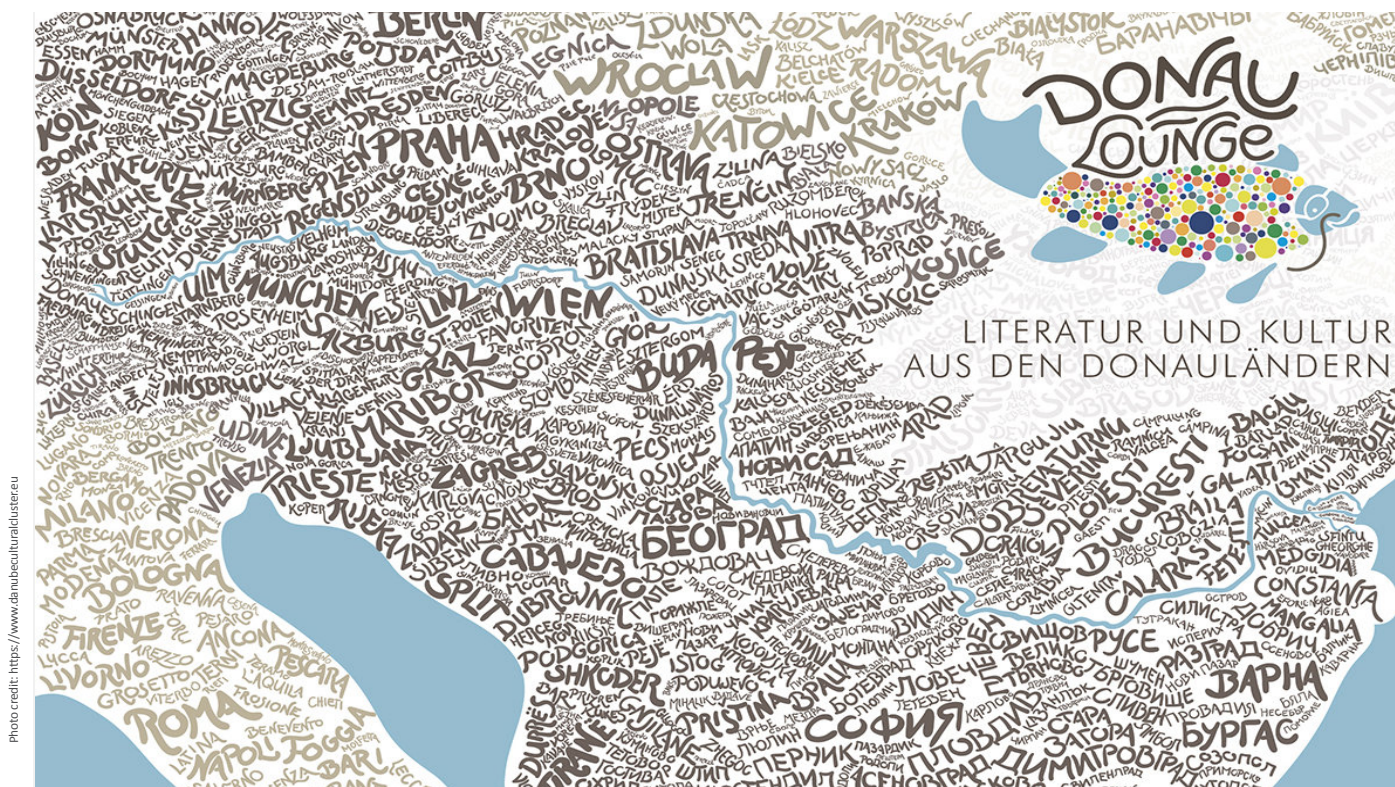
Следователно набелязаните дейности имат за цел да осигурят устойчиво опазване на културните ценности и природното наследство чрез разработване на съответните културни клъстери, музейни мрежи, центрове за сценични изкуства и информация, за насърчаване на обмяна и работата в мрежа в областта на съвременното изкуство и се стремят да създадат „Синя книга“ на дунавската културна идентичност.

По отношение на целите в областта на туризма, мерките целят развиване на Дунавския регион като европейска марка, подпомагане на прилагането на хармонизирана система за мониторинг, специализирана в туризма, развиване на нови и подкрепа на съществуващи културни маршрути, свързани с Дунавския регион, развиване на екологични туристически продукти в целия Дунавския регион.

допълнителни детайли:

Дунавски културен клъстер – Подкрепа за културното сътрудничество между дунавските държави

Дунавският регион предлага много разнообразно културно наследство. Концепцията за макрорегионална стратегия може да докаже своята сила, когато става въпрос за обединяване на сили и съвместна работа на всички участващи страни.

Сдружението „Дунавски културен клъстер“ (СДКК), което е пример за съвместни усилия, се отнася за всички държави от Дунавския регион. Учредено във Виена през 2012 г., СДКК беше развито, за да представлява интересите на съвременни културни и творчески

проекти и да създаде платформа за комуникация, популяризиране и сътрудничество. Затова то създава собствени проекти с цел да утвърди Дунав като качествена културна марка.

Понастоящем СДКК участва в множество международни и културни събития и партньорства. През 2019 г., сдружение „Дунавски културен клъстер“ обединява 13 членове, представляващи шест държави от поречието на Дунав. Членовете се подкрепят взаимно в транснационалните дейности и проекти.

Клъстерът осигурява популяризирането на скритите обекти от културното наследство и на съвременни художествени и дигитални прояви. Освен това, той участва в съвместното разработване на културни политики и стратегии в Дунавския регион.

СДКК действа като асоцииран партньор на проекта „Дунавска културна платформа – креативни места на 21 век“ (финансиран от ИНТЕРРЕГ Дунавска транснационална програма). CultPlatform21 има важен принос за създаването на съвместна културна политика и разработването на стратегия в Дунавския регион. Проектът свързва скритите обекти от културното наследство и съвременните художествени и дигитални прояви и е свързан с разработването на културни маршрути.

Най-успешната международна инициатива на СДКК е Donau Lounge: регионална програма за съвременна литература и култура. Тя е разработена заедно със собствен щанд и програма за Международните панаири на книгата в района на Дунав. Donau Lounge започна през 2012 г. и беше представен общо 15 пъти във Виена (Австрия), Търгу Муреш и Букурещ (Румъния), Будапеща (Унгария) и Львов (Украйна). През ноември 2019 г., сцената и програмата на Donau Lounge отбелязаха своята 7ма годишнина на BUCH WIEN – Международния панаир на книгата във Виена. По време на събитието 35 автори и гости от 11 държави от Дунавския регион представят своите най-нови публикации или вземат участие в общи дискусии и четения.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Партньори от Австрия, Германия, Унгария, България, Словакия, Сърбия

допълнителни детайли:

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

ЧИСТА И ЗЕЛЕНА

Дунавският басейн се характеризира със сложни и същевременно крехки екосистеми и местообитания, които са в основата на всички човешки дейности. Промените в климата, устойчивото използване на природните ресурси и цялостното опазване на качеството на околната среда са определени като основни предизвикателства в Дунавския регион и затова СЕСДР предлага специфични дейности за сътрудничество за възстановяване и поддържане на качеството на водите, управление на рисковете за околната среда и опазване на биоразнообразието, ландшафтите и качеството на въздуха и почвите.

Заинтересованите страни от целия Дунавски регион разработиха съвместни мерки за защита и възстановяване на качеството на често безценните природни дадености, образуващи голямо разнообразие от взаимосвързани и взаимозависими екосистеми.

В същото време бяха разработени интегрирани дейности с цел предотвратяване, подготовка и реагиране на природни и причинени от човека бедствия.

Следващият раздел илюстрира няколко важни инициативи за опазване на природното наследство и повишаване на готовността в случай на бедствия.

Чисти води

Възстановяването и поддържането на качеството на водите е основният акцент в приоритетна област 4 – Качество на водите, която подкрепя дейности, свързани с безопасността на питейната вода, подкрепя прилагането на Рамковата директива за водите на ЕС (РДВ) и Директивата за пречистване на градските отпадъчни води (ДПГОВ).

Тази тематична област обхваща четири основни теми:

- предприемане на стъпки за постигане на целите на управление, заложи в Плана за управление на басейна на река Дунав,
- намаляване на нивата на хранителни вещества в река Дунав, за да се позволи възстановяването на черноморските екосистеми при условия, подобни на състоянието от 1960 г.,
- разработване на доклад за анализ на делтата на река Дунав като стъпка към завършване на плана за управление на делтата,
- осигуряване на жизнеспособни популации на дунавски видове есетра.

Всичко това допринася за популяризирането на мерки за справяне със замърсяването на водата от селскостопански източници, микропластмаси, нови вещества, включително фармацевтични препарати, опасни отпадъци и улесняване на дейностите в подбасейните, както и за подобряване на миграцията на рибата.

допълнителни детайли:

■ Сътрудничество за управление на речния басейн

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Водата е елемент от решаващо значение за нашата жизнена среда; следователно, устойчивото и отговорно управление на нашите водни ресурси е не само възможност, но и наше задължение.

Предизвикателството в басейна на река Тиса е, че населението на района е многобройно, като значителен брой жители живеят точно в заливаната от реката долина. Тези хора не само се радват на красотата на речния басейн, но и се сблъскват с неговата суровост: безмилостни наводнения, високи приливни вълни, траен недостиг на вода в сухия сезон и катастрофални замърсявания.

Проектът JOINTISZA е разработен с цел подобряване състоянието на водите в басейна на река Тиса, като се фокусира върху управлението на водите и защитата от наводнения. Първата стъпка към постигането на тази цел беше съставянето на характеристика на басейна, включително оценки на

състоянието на водите и актуализирана информация по значими проблеми с управлението на водите. Успоредно с това беше извършена оценка на потреблението на вода и състоянието на подземните води. Предложени бяха мерки за поддържане на балансирано управление на количеството вода и постигане на добро състояние на водите. Проектът също така гарантира, че планирането на управлението на риска от наводнения е заложено по-дълбоко в процеса на планиране на управление на речния басейн (УРБ) чрез разработване на стратегия, основана на Интегрирания план за управление на басейна на река Тиса и Плана за управление на риска от наводнения по Тиса.

Успешното справяне с този проблем зависи от сътрудничеството между държавите по поречието на Тиса. Тези държави обединиха усилията си за хармонизиране на подходите и съвместни действия

в интерес на техните граждани. Тъй като JOINTISZA е първото подобно сътрудничество на страните от поречието на Тиса, това може да доведе до по-нататъшно сътрудничество и в други области в региона.

Подробният план за УРБ може да бъде основа за мерките за спешни случаи, тъй като той се занимава с проблемите на управлението на водите чрез общо ръководство за лицата, вземащи решения, и експертите, и дава отговори в критични ситуации.

Разработени са и хармонизирани мерки за защита от наводнения с цел подобряване на успеха на дейностите, които биха могли да спасят животи и имоти. Чрез практически дейности, екипът на проекта симулира пробив в дигата на река Красна, което даде възможност на експертите от страните да тестват себе си и своите методи. Това беше казус за трансграничния ефект на отказа, който показва, че използването на топографски и хидрологични данни с висока точност ще доведе до най-обективни резултати.

Финансира се от ИНТЕРРЕГ Дунавска транснационална програма

Партньори от Унгария, Румъния, Словакия, Австрия, Сърбия и Украйна

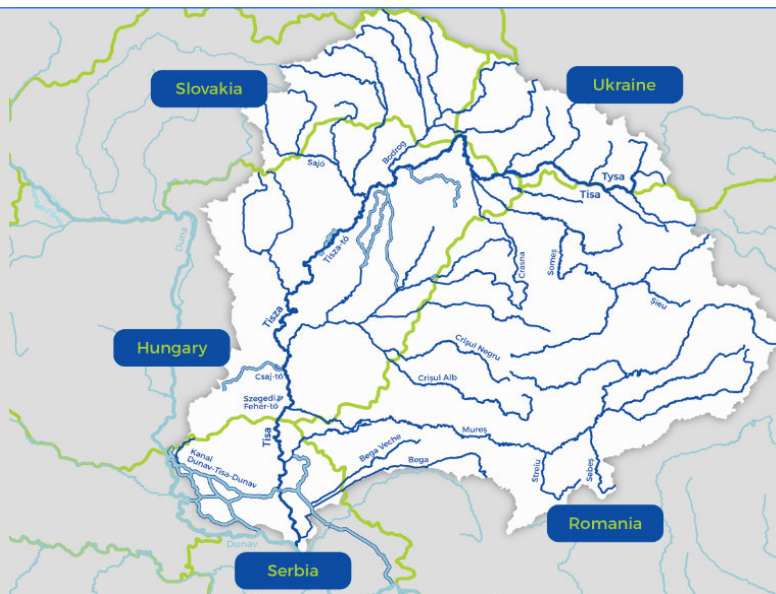

Photo credit: Danube Transnational Programme, the JOINTISZA project

допълнителни детайли:

Рискове за околната среда

Като се имат предвид събитията от най-новата история и прогнозите за общия риск от наводнения за Дунавския регион, ще има увеличение на наводненията в резултат на изменението на климата. Приоритетна област 5 – Рискове за околната среда се занимава с предизвикателствата, свързани с недостига на вода, засушаванията и риска от наводнения.

Работата е насочена основно към справяне с предизвикателствата, свързани с недостига на вода и засушаванията, в съответствие с Плана за управление на басейна на река Дунав, доклада за въздействието на сушите в Дунавския басейн през 2015 г. (който ще бъде представен през 2016 г.) и постоянната практическа работа за адаптиране към промените в климата. Сътрудничеството с Международната комисия за защита на река Дунав (МКЗРД) предоставя платформа за постигане на общи цели. Ето защо, през изминалите години тази тематична област допринесе за разработването на Актуализирана стратегия за адаптиране към промените в климата от МКЗРД през 2018 г. Тя също

така подпомогна разработването и изпълнението на проекти в областта на управлението на сушите и свързаното с климатичните промени пространствено планиране, разпространи научни резултати, предвиждащи въздействието на климатичните промени на регионално и местно равнище чрез проучвания.

За да се постигне намаляване на риска от наводнения, приоритетна област 5 осигурява и подобрява постоянната подкрепа за прилагането на Плана за управление на риска от наводнения по река Дунав. Макар че акцентът е поставен върху приливните

вълни, управлението на сушите и ледовете също се разглежда като потенциален недостиг. Чрез сътрудничеството с Глобалното водно партньорство приоритетната област се фокусира върху сушите.

Когато превантивните мерки не са достатъчно ефективни и се случват бедствия, тази тематична област подкрепя оценката на рисковете от бедствия в Дунавския регион и насърчава мерките за повишаване на устойчивостта, готовността и реакцията при бедствия.

допълнителни детайли:

Иновации за реагиране при наводнения, осъществени от и за специалисти

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Наводненията са истински предизвикателства за басейна на Дунав, като голяма част от тях са настъпили между 2002 г. и 2014 г. През 2010 г. едно от най-тежките наводнения засегна главно централната и източната част на басейна и доведе до 35 жертви, евакуацията на най-малко 15 200 души и общи щети, оценени на 2 милиарда евро. Наводненията в Дунавския регион представляват сами по себе си всеобща заплаха. Затова специалистите трябва да се адаптират бързо към този нарастващ риск и да са в крак с все по-бързо променящото се общество.

Проектът DAREnet предлага иновации за реагиране на наводнения, разработени от и за специалисти и насочени към повишаване на иновационния капацитет в областта на гражданската защита, със специален акцент върху глобалната устойчивост на наводнения в страните от Дунавския регион. В тази връзка DAREnet разработи съвместна и структурирана мрежа от специалисти по устойчивостта на наводнения в Дунавския регион,

подкрепена от непрекъснато развиваща се мултидисциплинарна общност от заинтересовани лица (политици, научни работници, индустриалци).

Мрежата и общността на DAREnet помагат на специалистите по наводнения да определят съответните потребности и възможности за иновации и да ги насочат към необходимите иновации. Като предоставя по-точна оценка на начина, по който научните изследвания и иновациите могат да допринесат за подобряване на реакцията и устойчивостта при наводнения, DAREnet подготвя почвата за ефективни новаторски политики.

Ако се чудите как функционира този проект, нека си представим следния сценарий: свлачища, причинени от силен дъжд. Използването на технологии за мониторинг на изходящите земни маси се превръща в тема за научни изследвания и иновации на работна група по проекти. Анализът на работната група показва, че надеждността на

обичайните лазерни системи за наблюдение е ограничена при силен дъжд. Оценяват се няколко алтернативи. Оценката показва, че мониторингът с радари изглежда най-обещаващото решение, макар че изисква допълнителни изследвания и разработки. Това се превръща в приоритет на Пътната карта за изследвания и иновации на DAREnet.

Следвайки препоръката в Пътната карта, три организации за управление на наводненията, една изследователска група, специализирана в обработката на сигнали и едно МСП, специализирано в радарни технологии, сформираха малък екип, който да очертае инициатива за разработване на надеждно и достъпно приложение. Инициативата е отворена и публикувана в платформата на онлайн общността на DAREnet. Това повиши интереса на други държави и няколко други организации за управление на риска от наводнения се присъединиха към екипа. Окончателният резултат от инициативата ще стане част от портфолиото за научни и новаторски инициативи на DAREnet.

Това портфолио от инициативи за иновации за специалистите ще бъде популяризирано сред основните политически и финансови действащи лица на национално, регионално и европейско равнище, за да се повиши осведомеността за решаващата роля на иновациите за укрепване на регионалната устойчивост при наводнения.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Финансира се от Програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“

Партньори от Австрия, Унгария, Румъния, България, Хърватия, Словакия, Сърбия, Германия и Украйна, включително международни организации – Международна комисия за защита на река Дунав (МКЗРД), Международен институт за сигурност и управление на извънредни ситуации Словакия (ISEM), с участието на съответна организация от Полша и Белгия

допълнителни детайли:

Опазване на биоразнообразието и местообитанията

Животинските и растителните видове и техните местообитания са изложени на множество антропогенни фактори и предизвикателства по поречието на река Дунав: замърсяване от необработени отпадъчни води, селскостопански торове, замърсени обекти и изхвърляне на отпадъци, както и ерозия на почвата в обработваеми земи. Раздробяването на екосистемите, засиленото ползване на земята и разрастването на градовете създават допълнителни проблеми за опазването на природата в Дунавския регион.

Загубата на естествени местообитания, причинена от тези фактори, оказва натиск върху фауната и флората и влияе върху цялостното качество на здравето на околната среда. Приоритетна област 6 – Биоразнообразие, ландшафти и качество на въздуха и почвата се занимава с тези предизвикателства чрез конкретни действия, като взема предвид екологичните изисквания на Дунавския регион от макрорегионална гледна точка.

В този контекст, тази тематична област се фокусира върху:

- създаване на зелена инфраструктура и възстановяване на екосистеми във влошено състояние,
- идентифициране на инвазивни чужди видове
- защита и подкрепа на застрашените видове като есетрата и други местни видове риба.

допълнителни детайли:

Живот за дунавската есетра

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Есетрите са най-застрашеният вид риба в световен мащаб и естествените местообитания, в които те живеят са малко. Причините за намаляването на популацията от есетра са сложни и свързани с незаконния риболов, язовирите Железни врата и нарушаването на миграцията за хвърляне на хайвер, загубата на местообитания поради добив на пясък и чакъл и изправянето и канализирането на реката за предотвратяване на наводнения и/или за корабоплаване. Свърхексплоатацията обаче определено е най-важната причина.

Проектът „Животът на дунавската есетра“ цели решаването на това транснационално предизвикателство, за което е необходим макрорегионален подход. Проектът, който е в процес на изпълнение, има всички предпоставки за успех. Той се фокусира върху спасяването на есетровите видове, които все още се срещат по долното течение на Дунав и в северозападната част на Черно море чрез работа с рибари, правоприлагащи органи и търговци на дребно.

Благодарение на активното участие на всички засегнати държави, успешната политическа работа по проекта вече даде някои съществени резултати и ще продължи да го прави:

- Чига (един от петте вида есетрови риби, които се срещат в Дунав), се срещаха в Сърбия, но намаляват все повече. Затова в Сърбия беше наложена забрана за улов на чига чрез обширна кампания, подкрепена от рибарите. Понастоящем, всички есетрови риби са защитени в държавите по долното течение на Дунав. Риболовът с мрежи в украинската част от делтата на Дунав вече е ограничен, за да се избегне случаен улов на есетра. Служителите на митницата в Украйна ще бъдат обучени да спират незаконния износ и внос на месо и хайвер от есетра.
- В Румъния беше подписано междуведомствено споразумение на всички съответни правоприлагащи органи, което дава възможност

за тясно сътрудничество на агенциите чрез обмен на служители, оборудване и финансови ресурси, обмен на информация, общи протоколи, съвместни проверки и др.

През юни 2019 г. 25 000 млади есетри с произход от Русия бяха пуснати от WWF. Общо 150 посещения на защитници на есетровите риби в риболовни общности (25 села) бяха организирани досега във всички засегнати държави. Проектът спомогна и за установяване на контакт между рибари и учени – в Румъния, България и Украйна бяха организирани няколко обучения за идентификация на есетрата и посещения на специалисти по есетрата в риболовни общности. В България 26 рибари от 5 общности бяха обучени по научни методи и някои от тях участват в

дейности за мониторинг на есетрите, които им осигуряват допълнителни доходи.

Създадена е работна група за популяризиране на есетрата като местна туристическа марка в Сърбия и е създаден „Център за есетрата“ с постоянна изложба, посветена на значението на есетрите. Също така бяха изготвени три бизнес плана в съответствие с интересите на местните бизнесмени в Украйна.

Провеждат се пазарни проучвания във всички засегнати държави. Няколко случая на браконьерство на риба и хайвер бяха разкрити от „тайни клиенти“. Резултатите ще бъдат споделени със съответните органи, за да предприемат мерки.

Финансира се от Програма LIFE на ЕС 2014 – 2020

Партньори от Австрия, България, Румъния, Сърбия и Украйна, както и Организацията за биосферен резерват в делтата на река Дунав в Румъния и Института за научни изследвания на животни от зоологически градини и дивата природа IZW – Лайбниц в Германия

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

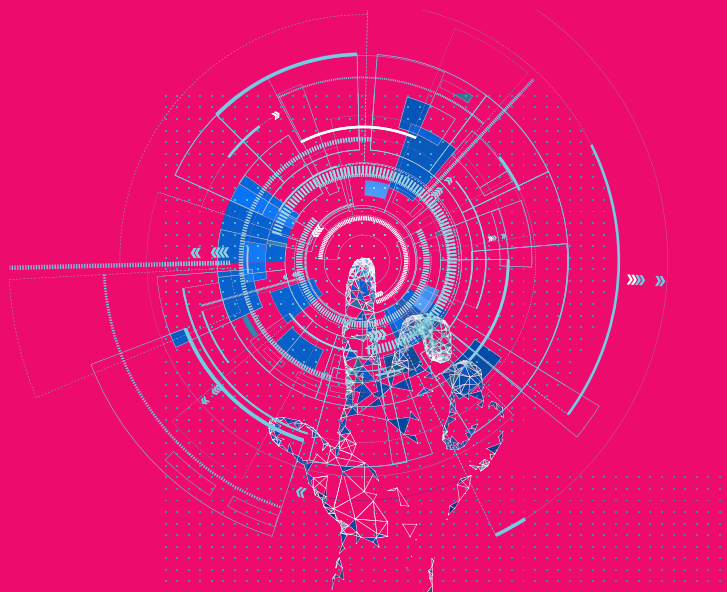

ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРОСПЕРИТЕТ ИНТЕЛИГЕНТЕН, СОЦИАЛЕН И ИНОВАТИВЕН

Дунавският регион често е сочен като най-разнородния европейски макрорегион. Държавите в него имат съществени различия по отношение на иновациите, информационното общество, конкурентоспособността, образованието, пазара на труда и маргинализираните общности. Затова тематичните области, посветени на създаването на просперитет в Дунавския регион, целят подобряване на сътрудничеството в региона чрез съвместни разработки на проекти за подобряване на условията на социалната и икономическа среда.

В резултат от дългосрочните координирани дейности на заинтересованите страни бяха постигнати забележителни резултати в стимулирането на върхови постижения в научноизследователската и развойна дейност, укрепване на сътрудничеството между доставчиците на знания, засилване на транснационалното сътрудничество между иновациите и бизнеса, подобряване на подкрепата на бизнеса, използване на потенциала на работната сила и борбата с бедността.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Общество на знанието

Приоритетна област 7 – Общество на знанието подкрепя образованието, научните изследвания и информационните и комуникационните технологии (ИКТ) в Дунавския регион, като насърчава дейностите в мрежата и сътрудничеството в областта на научните изследвания и иновациите.

Като част от основните си дейности, тази приоритетна област:

- предоставя на Дунавския регион платформа за обмен и разпространение на информация и опит в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ),
- подпомага участието на дунавските страни в програмите на ЕС за научни изследвания и иновации,
- акцентира върху популяризирането на Дунавския регион като интелигентен иновативен регион,
- насърчава съвместните дейности в приоритетните области на СЕСДР и дейностите по капитализация между проектите.

Съществено постижение на тази тематична област е създаването на Дунавската координационна мрежа за финансиране (ДКМФ), която има за цел да хармонизира съществуващите програми и инициативи за финансиране в Дунавския регион и да ги направи достъпни за потенциални партньори по проекта. Също така, ДКМФ поощрява съвместните призови на държавите от Дунавския регион за насърчаване на трансграничното многостранно сътрудничество.

допълнителни детайли:

Отлични постижения в управлението на проектите в областта на научните изследвания, социалните и технологичните иновации (Excellence-In-ReSTI)

Photo credit: Danube Transnational Programme, the EXCELLENCE-in-ReSTI project

Макар че имат интересни иновативни идеи, хората и организациите в Дунавския регион не притежават специфични умения и знания, необходими за управлението на научноизследователски и иновационни проекти в ЕС. Затова добрите идеи за проекти остават на хартия и не успяват да получат финансиране. Част от този проблем е отсъствието на мрежи между доставчиците на знания, компаниите и политиките.

Предвид гореизложеното, проектът EXCELLENCE-IN-ReSTI предлага смесена програма за обучение, специално на млади професионалисти и висшисти, заинтересовани да получат образование в областта на управлението на научноизследователски проекти и проекти за социални и технологични иновации. Програмата има за цел да мотивира и насърчава изпълнението на финансирани от ЕС проекти в Дунавския регион.

EXCELLENCE-IN-ReSTI създаде ReSTI.academy, иновативна програма за онлайн обучение, която включва пет модула на обучение, посветени на разпространението на върхови постижения в управлението, ръководството и администрирането на ReSTI. Програмата за обучение вече привлече голям брой млади специалисти и много институции проявиха интерес да кандидатстват. Едногодишна пилотна смесена учебна програма стартира през октомври 2018 г. и студенти и преподаватели работиха заедно за тестване и подобряване на учебния план от пет модула.

Друг важен резултат е стратегията и пътната карта на EXCELLENCE-IN-ReSTI, която предоставя обобщение на текущите предизвикателства пред управлението на проекти, посветени на науката, технологиите и иновациите в Дунавския регион. Този документ отразява възгледите на регионални и национални лица, вземащи решения, и политици, участващи в научните изследвания и иновациите.

И накрая, онлайн центърът за информация на EXCELLENCE-IN-ReSTI (<https://resti.academy/infodesk>) предоставя знания от експерти и специалисти по всички теми, свързани с финансирането от ЕС.

Финансира се от ИНТЕРРЕГ Дунавска транснационална програма

Партньори от Австрия, България, Хърватия, Словения, Чехия, Унгария, Черна гора, Босна и Херцеговина и Сърбия

Photo credit: Danube Transnational Programme, the EXCELLENCE-in-ReSTI project

допълнителни детайли:

Конкурентоспособност и развитие на клъстери

Приоритетна област 8 – Конкурентоспособност на предприятията има за цел насърчаване на конкурентоспособността на предприятията във всички дунавски държави, като взема предвид различните степени на интензивност на иновациите в региона. В този контекст, транснационалното сътрудничество и работата в мрежа между компании и институции за подкрепа на бизнеса са от голямо значение.

Затова тематичната област подкрепя сътрудничеството и обмена на знания между малки и средни предприятия (МСП), академичните среди и публичния сектор в области на компетентност в Дунавския регион.

Само за да назовем няколко примера, основният акцент пада върху:

- механизми за обучение и квалификация за предприятия,
- подобряване на конкурентоспособността на селските райони,
- премахване на трансграничните препятствия и затруднения за бизнеса.

Тази тематична област се ръководи от Акта за малкия бизнес за Европа и неговите приоритети с цел насърчаване на предприемачеството, намаляване на регулаторната тежест за бизнеса и насърчаване на достъпа до финансиране, както и достъпа до пазари и интернализация.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

Жените в бизнеса

Photo credit: Bont Jurišić

В съвременната икономика потенциалът на предприемачите да стимулират икономическото развитие не може да се подценява. Младите жени в Дунавския регион имат голям предприемачески потенциал, тъй като 52% от населението на региона са жени, а 30% от тях са самоосигуряващи се. Те обаче са изправени пред специфични предизвикателства при започване и развиване на собствен бизнес. Само 10% от младите жени в Дунавския регион са в начален етап на развитие на бизнеса и само 2% от тях създават бизнес, който продължава повече от 42 месеца. Освен това разликата между половете в страните от Дунавския регион е видима както в самоосигуряването, така и на всички етапи от предприемаческия жизнен цикъл.

Проектът „ЖЕНИ В БИЗНЕСА“ се справя с тези предизвикателства, насърчавайки жените, които имат бизнес идеи, да стартират и развият свои собствени компании. Като се определят

потребностите им и пречките пред тях, младите жени се подпомагат, за да станат успешни предприемачи. Други важни области в този контекст са подобряването на политическите мерки за женското предприемачество, както и предприемаческата култура.

Проектът преминава през четири етапа на развитие: по време на първия етап бяха проучени специфичните нужди на младите жени да станат предприемачи и бяха идентифицирани наличните транснационални мерки за подкрепа.

На втория етап бяха идентифицирани добри практики на женското предприемачество в хода на 6 транснационални обучения в 6 държави, за да се разработят модели на обучение за насърчаване на предприемачеството на млади жени. Една история на успеха, представена на тези обучения, се отнася до млада жена, която решава да напусне работа и да

започне собствен бизнес за преработка и производство на тикви и тиквено масло. Други примери за добра практика и вдъхновение са описани на уеб сайта на проекта.

В рамките на третия етап беше проучена потенциалната подкрепа за политиката на ЕС и беше разработен Дневен ред на политиките за подкрепа на предприемачеството за млади жени.

В последния етап ще бъдат създадени и тествани четири центъра за женско предприемачество чрез транснационални пилотни дейности в Босна и

Херцеговина, България, Унгария и Румъния, за да се осигури адекватно насърчаване на предприемачеството на млади жени и да се подпомогне подобряването на уменията и знанията на жените. Също така ще бъде разработена платформа за сътрудничество и ще бъде създадена Транснационална стратегия за устойчивост.

Проектът „ЖЕНИ В БИЗНЕСА“ работи за създаване на благоприятна среда за младите жени в Дунавския регион, за да им помогне да развият успешен бизнес, като използват правилните умения и адекватни мерки.

Финансира се от Дунавска транснационална програма

Партньори от Австрия, България, Хърватия, Германия, Словения, Унгария, Румъния, Босна и Херцеговина и Молдова

Photo credit: ANDREA PETROVIĆ (personal archive)

допълнителни детайли:

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Инвестиции в хора и умения

Тъй като голяма част от предизвикателствата на региона нямат граници, сътрудничеството в рамките на СЕСДР се стреми да създаде синергия и координация между политиките и инициативите, и в крайна сметка се занимава също с въпроса как искаме да оформим бъдещето си в Европа.

В този контекст, приоритетна област 9 – Инвестиции в хора и умения управлява ключовите теми за образованието и обучението, пазара на труда и маргинализираните общности. Образованието, обучението и съвременните пазари на труда са основните движещи сили за по-справедливи и приобщаващи общества и за благополучието на техните граждани. Дунавският регион ще бъде готов да посрещне промените и предизвикателствата, които предстоят само чрез по-нататъшно инвестиране в уменията и компетенциите на хората, особено в групите в неравностойно положение. В това отношение, Европейският стълб на социалните права, който подкрепя качествено и приобщаващо образование, обучението и ученето през целия живот, качествената заетост и социалното приобщаване, играе важна роля.

Усилията в обхвата на тази тематична област вече доведоха до иновативни подходи в сътрудничеството в областта на образованието, пазара на труда и приобщаването, както в проектите, така и на равнище политика. Тя успя да изгради широка мрежа от заинтересовани страни, гарантираща координация между съответните участници в региона.

допълнителни детайли:

■ Справедливи условия на труд за всички

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Промените в дигиталната област и тяхното въздействие върху работата на всички са едно от най-големите предизвикателства днес и в бъдеще. Ако не бъде регламентирана, дигитализацията може да увеличи разликите в доходите, както и да ограничи достъпа до системите за социално осигуряване не само поради съкращаване на намаляващите вноски, но и поради често нестабилния характер на самата цифрова заетост.

Накратко, светът на труда се променя! Тази структурна промяна често е за сметка на нискоквалифицирани, възрастни, несигурни работници и работници на непълно работно време. Вероятно е рутинната работа

в крайна сметка да бъде заменена от автоматизация и нискоквалифицираните работници няма да имат шанс да намерят работа поради ниска дигитална квалификация. Броят на новите, нетипични несигурни форми на работа (например отворена ангажираност, работа през агенции, работа през платформи) се увеличава и работниците са изправени пред предизвикателства като лоши условия на труд, ниска безопасност на работното място, недостатъчно заплащане и ниско социално осигуряване.

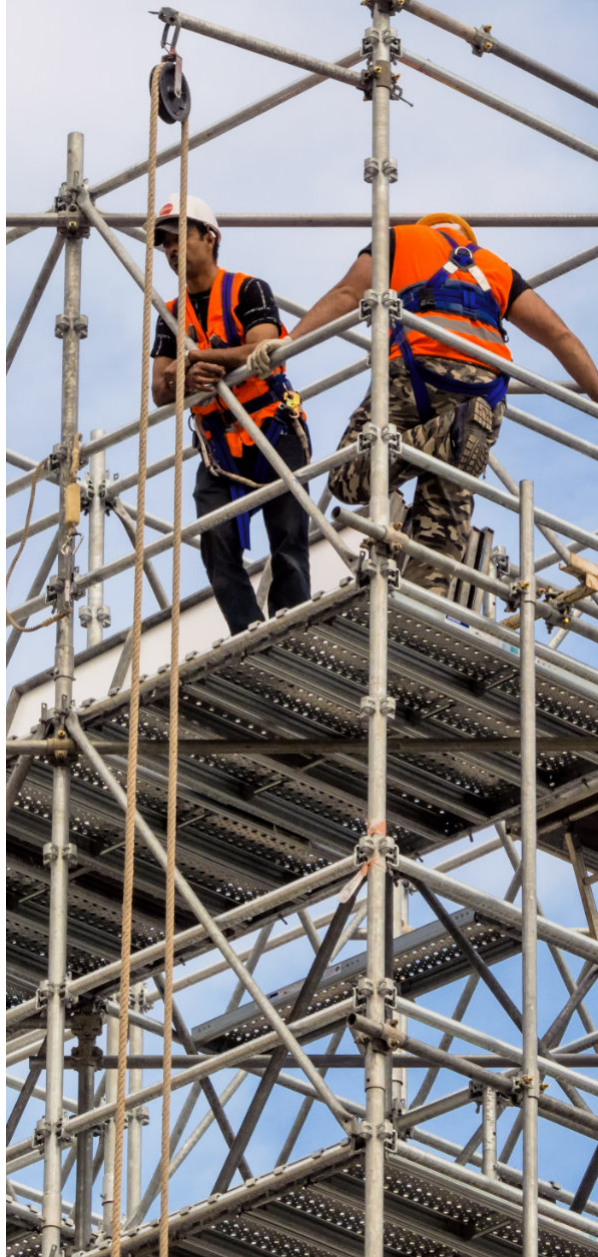
Насърчаването на тясно сътрудничество на социалните партньори в Дунавския регион с цел създаване на подходящи програми за образование

и преквалификация, справедливи правни рамки и разпоредби (особено за нетипични форми на работа) биха могли да помогнат активно за предотвратяване на несигурните условия на труд, безработицата сред нискоквалифицираните и възрастните работници, и в крайна сметка бедността. Технологичните възможности не трябва да се използват за заобикаляне на ефективното регулиране на пазара на труда.

Проектът Danube@work обединява социални партньори от четири държави от региона, за да проучи потребностите на работниците от справедливи правни рамки и разпоредби и с цел да се предотврати експлоатацията им в хода на новата „индустриална революция“.

Например, отношенията между клиент на платформа и работник нямат правно определение. Следователно дори ако дадена платформа действа като работодател, когато става въпрос за „социални придобивки“ за работниците или защита на правата на работниците, платформата често декларира, че е само организатор, който разглежда работниците като самостоятелно заети лица.

За да се справи с подобни предизвикателства, Danube@work създаде мрежа от национални експерти по дигитализация в рамките на профсъюзите във всички партньорски държави с цел обмен на знания и разпространение на информация за дигитализацията. Освен това, той организира семинари за колективно договаряне, защита на работниците и съответните теми, свързани с „дигиталната работна сила“.

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Финансира се от националния бюджет на Австрия

Партньори от България, Румъния, Сърбия и Австрия

допълнителни детайли:

УКРЕПВАНЕ НА РЕГИОНА ефективен, стабилен и безопасен

Дунавските страни имат за обща цел да подобрят функционирането на демократичните институции, публичните администрации и централните, регионалните и местните организации, за да осигурят по-безопасна и по-сигурна среда за своите граждани. За постигането на горепосочената цел бяха инициирани съвместни действия с цел осигуряване на по-добри политически, граждански и административни структури, подобряване на механизмите за управление на много нива, улесняване на административното сътрудничество на трансграничните общности, борба с корупцията и организираната престъпност.

Следващият раздел разкрива как съвместните инициативи, насочени към улесняване на трансграничното сътрудничество и борбата с организираната престъпност, се прилагат на практика, подчертавайки добавената стойност на резултатите.

Институционален капацитет и сътрудничество

Тази приоритетна област служи като център за информация и комуникация за местни, регионални, национални и европейски заинтересовани страни, работещи в областта на изграждане на институционален капацитет, управление с широко участие и устройство на територията.

Приоритетна област 10 – Институционален капацитет и сътрудничество има за цел:

- справяне с изграждането на институционален капацитет на местно, регионално и национално ниво,
- участие на гражданското общество в публичното управление,
- засилване на местното развитие и по-добро изразходване на средствата,
- повишаване на степента на усвояване на средствата от ЕС.

Тази тематична област подкрепя инициативи за насърчаване на разработването и прилагането на политики за широко участие, които включват различни заинтересовани страни, и организация на добро управление на всички нива.

Важен акцент е поставен върху подкрепата и разработването на финансови инструменти за малки проекти, установяване на връзки между организатори на проекти и финансови институции и овластяване на различни идеи за проекти, които търсят подкрепа (чрез www.EuroAccess.eu).

допълнителни детайли:

■ Модели за трансгранично сътрудничество

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

През миналия век, държавните граници в Дунавския и Адриатическо-йонийския регион претърпяха промени няколко пъти, което причини травми и липса на доверие между нациите. Поради малката територия на страните (дори в Централна и Източна Европа и на Балканите) голяма част от населението живее по държавните граници, а институциите и предприятията работят близо до тях. Хората и предприятията от двете страни обаче са отделени от съседните територии в правно, административно, икономическо, социално и културно отношение. Това е огромен недостатък за териториите по протежение на границите в сравнение с тези, разположени централно.

Проектът SECCo2 предоставя решение за улесняване на трансграничното сътрудничество в тези региони. От една страна, платформата SECCo2 (www.secco2.eu) има за цел споделяне на знания и информация за успешните модели на трансгранично сътрудничество (ТГС). От друга страна, чрез своята Платформа за млади лидери (Young Leaders Platform), проектът създава възможности за следващите поколения да развият по-толерантна среда в двата макрорегиона.

С помощта на тази платформа като онлайн място за срещи (обслужване на едно гише), участниците в ТГС могат да споделят информация, да изграждат

партньорства, да стартират съвместни проекти и да имат достъп до съществуващите полезни знания и материали по интересувашата ги тема. Платформата представлява инструментариум за ТГС, предоставящ съдържание за електронно обучение, достъп до портали за финансови ресурси (<https://www.euro-access.eu/>) и дигитална библиотека с проучвания, документи за политика и допълнителни материали за трансграничното сътрудничество – всичко това цели подобряване на капацитета на местните заинтересовани страни.

Докато разработваше тази платформа, SECCo2 организира 10тото издание на Международния

младежки форум и конференция за трансгранично сътрудничество в Тиват (Черна гора), за да подкрепи Платформата за млади лидери на Асоциацията на европейските гранични региони (група младежи от цяла Европа).

Въз основа на резултатите от проекта, дискусията за трансграничното сътрудничество и подходящата среда за изграждане на партньорство в двата макрорегиона ще се подобри. Тези подобрения следва също да допринесат за степента на взаимно доверие между нациите и за дългосрочен мир в регионите.

Финансира се от Дунавския фонд за стратегически проекти, финансиран от Европейската комисия и град Виена.

Партньори от Унгария, Германия, Италия, Сърбия

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

допълнителни детайли:

По-безопасен регион

Сигурността в Дунавския регион е един от най-важните елементи за безпроблемното сътрудничество между заинтересованите страни в стратегията. Ако няма определена степен на безопасност и стабилна среда в региона, сътрудничеството във всички останали области ще бъде засегнато значително.

Приоритетна област 11 – Сигурност допринася за устойчивото развитие в Дунавския регион, тъй като сигурността е свързана с всички останали аспекти на стратегията, като се поставя акцент върху:

- подобряване на полицейското сътрудничество,
- развиване на стратегическо дългосрочно сътрудничество между участниците в правоприлагането по поречието на Дунав,
- подобряване на системите за граничен контрол,
- насърчаване на върховенството на закона и борбата с корупцията.

Сътрудничеството между приоритетна област 11 и приоритетна област 1А продължи въз основа на съвместно разработеното Ръководство за граничен контрол и Препоръки за подобрен граничен контрол. Също така, сътрудничеството с приоритетна област 10 допринася за разработването на съвместни инициативи в областта на трафика на хора.

допълнителни детайли:

Photo credit: The DARIF project

Съвместните инициативи в областта на сигурността доведоха до подобрения на безопасността и сигурността по протежение на Европейския транспортен коридор VII. През 2017 г. тази тематична област се съсредоточи специално върху незаконния риболов и нарушенията на правилата за речно корабоплаване. Освен това се организира сътрудничеството за обезвреждане на бомби от Централноевропейския център за обучение по CBRN-E, разположен в Унгария.

Борба с организираната престъпност в областта на трафика на наркотици

Image (3) used under license from Shutterstock.com.

Пазарът на метамфетамини (мет) в Европейския съюз се разраства все повече. Метамфетамините са силен стимулант, пораждащ значителни рискове за здравето на потребителите. Последните тенденции показват, че в Европа основният материал (така наречените химически прекурсори) за производство на метамфетамини се пренася предимно от Балканите към Чехия и Полша. Също така метамфетамини се произвеждат все повече в Германия и Нидерландия. Възможно е на европейския незаконен пазар на наркотици да

навлизат все повече метамфетамини, произведени в Мексико или в Европа от мексикански организирани престъпни групи (ОПГ).

Като се има предвид огромното измерение на международната организирана престъпност в областта на трафика на наркотици, този проблем трябва да бъде решен на транснационално ниво. Поради тази причина Националният щаб за борба с наркотиците към полицията на Чешката република инициира проекта Сътрудничество за унищожаване

на разпространението на наркотици и на незаконните лаборатории (CO3DIL), насочен към незаконното производство на синтетични наркотици, по-специално кристални метамфетамини.

Основните цели на проекта са да се намали количеството наркотици, вкарвани контрабандно или разпространявани в ЕС, да се унищожат ОПГ, да се унищожат лабораториите на клановите и да се арестуват извършителите. За да успее проектът, е необходимо участието на колкото може повече държави. Засега 5 крайречни държави (Чехия, Полша, Словакия, България, Сърбия) участват в проекта, подкрепен от Нидерландия, Белгия, Германия, Австрия, Унгария, Украйна, Молдова, Румъния, Босна и Херцеговина и САЩ.

Проектът подпомага оперативните срещи по наказателни дела и координира съвместни полеви действия и мерки за сигурност по основните магистрали в участващите държави. CO3DIL улеснява безпроблемния обмен на оперативна информация и разузнавателни данни. Той също така обединява правоприлагащите органи на държавите членки на ЕС и трети страни с цел да разбие незаконното производство и разпространение на синтетични наркотици и химически прекурсори.

Финансира се от фонд „Вътрешна сигурност“ –
Полиция на Европейския съюз

Партньори от Чехия, Словакия, Полша, България и
Сърбия

Image(s) used under license from Shutterstock.com.

Публикувано от: Министерство на благоустройството, развитието и публичната администрация, Румъния

Издадено от: Дунавска стратегическа точка

Графичен дизайн: Габриел Латиш

Източници на снимките: вижте съответните източници в публикацията.

Отпечатано през януари 2020 г.

Danube Strategy Point (DSP): Роберт ЛИХТНЕР (координатор), Андрея ПЕНА (служител за изграждане на капацитет), Катарина ЛЕНЦ (служител по сълбовете), Михаела ФЛОРЕЯ (служител по сълбовете), Петра ВЕХТЕР (служител по оценката), Андрея Стоенеску (служител по комуникации), Елене ШАБАСЕР (служител по проекта), Дан БЪЛЪНЕСКУ (служител по проекта)

Стратегия на ЕС за Дунавския регион

Офис на ДСТ – Община Виена:

Виена/Агенция за финансиране от ЕС
Тел.: +43 (01) 89 08 088 2603
Kirchberggasse 33/9
1070 Виена
Австрия

Офис на ДСТ – Букурещ:

Министерство на благоустройството, развитието и
публичната администрация
Тел.: +4 0372 111 356
14 Libertatii Blv. sector 5
050706 Букурещ
Румъния

f <https://www.facebook.com/DanubeRegionStrategy>
in <https://www.linkedin.com/in/eusdr>
t <https://twitter.com/eusdr>
y <https://www.youtube.com/user/DanubeRegionStrategy>

Публикувано от: Министерство на благоустройството, развитието и администрацията, Румъния

Издадено от: Danube Strategy Point, януари 2020 г.